

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

Освіта збереже Україну!

Матеріали I Всеукраїнських Прокопенківських читань
(10 червня 2022 року)

м. Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ»
КЗ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
КВНЗ «ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ

Освіта збереже Україну!

Матеріали І Всеукраїнських Прокопенківських читань

(10 червня 2022 року)

м. Харків

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

АСТАХОВА Катерина – доктор історичних наук, професор, ректор Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»;

БЄЛОВА Людмила – доктор соціологічних наук, професор, директор ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, президент громадської спілки «Харківський університетський консорціум»;

БАШКІР Ольга – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, голова РМУ ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

БЕРЕЖНА Світлана – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ГОЛОБОРОДЬКО Костянтин – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ДОВЖЕНКО Тетяна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЛУК'ЯНОВА Лариса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України;

ПОКРОСВА Любов – кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;

ПОНОМАРЬОВА Галина – доктор педагогічних наук, професор, ректор КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»;

ПОНОМАРЬОВА Наталія – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди ;

ЦАПКО Алла – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ЧЕРНІКОВА Інна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 6 від 15 червня 2022 року)*

Освіта збереже Україну! : матеріали I Всеукраїнських Прокопенківських читань, Харків, 10 черв. 2022 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2022. – 399 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнських Прокопенківських читань, присвячених ушануванню пам'яті доктора педагогічних наук, професора, академіка Національної академії педагогічних наук України, заслуженого працівника народної освіти України, Почесного громадянина м. Харкова Прокопенка Івана Федоровича. Він містить роздуми і спогади, пов'язані з постаттю великого педагога сучасності, його думками про націєтворчу місію Вчителя, роль педагогічних університетів як унікальних освітньо-виховних і культурно-духовних центрів підготовки вчителів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

МІСЦЕ ІСТОРИКО-МОВНИХ ДИСЦИПЛІН В ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ ФІЛОЛОГА-УКРАЇНІСТА Царалунга І.Б.	360
ІВАН НЕКЛЮДОВ ТА ІВАН ПРОКОПЕНКО: ВЕЛЕТНІ НАУКИ ТА ДЕРЖАВИ Черняк К.С., Пономарьова Н.О.	367
ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ Чехратова О.А.	372
ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ЕЛІТИ У СИНГАПУРІ Чихаріна К.І.	376
УКРАЇНСЬКІ ПРОСВІТНИКИ МИНУЛОГО ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ Шевченко Н.О.	381
ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ З ІНФОРМАТИКИ Шинкарьова Д.А., Андрієвська В.М.	388
ВЕБ САЙТ ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА «ДІАЛОГИ ПРО ВИХОВАННЯ» Штефан М.В., Борисенко Н.О., Доценко С.О.	391
ІВАН ПРОКОПЕНКО ЯК ЗАСНОВНИК ХАРКІВСЬКОЇ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Янкович О.І.	394

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Чехратова О.А.

доктор філософії (Освітні, педагогічні науки), старший викладач кафедри
педагогіки, іноземної філології та перекладу

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна, e-mail: elena.chekhratova@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6929554>

В умовах дистанційного навчання використання інформаційно-комунікаційних технологій набуває особливого значення. Різноманіття засобів, якими може скористатися викладач для формування професійних компетентностей майбутніх фахівців, включає спеціально створені освітні ресурси (які зазвичай вимагають аутентифікації користувачів) та загальноживані ресурси (на яких виконувати завдання можна без додаткової реєстрації або перевірки особистості). Кожен із таких видів має як переваги, так і недоліки. Але використання ІКТ в освітньому процесі надає викладачеві змогу не тільки навчати, контролювати й корегувати, а й мотивує студентів до активної пізнавальної і наукової діяльності.

Вмотивований студент, який навчається у сприятливому освітньому середовищі, добре розуміється на питаннях вибору: від прийнятих рішень щодо організації власної аудиторної і позааудиторної роботи залежить академічна успішність і можливість вдосконалювати вже набуті компетентності. Власний вибір в освіті – це інструмент для задоволення освітніх потреб і цілей, свідомий вибір індивідуальної траєкторії навчання і можливість самовдосконалення [4].

Вміння приймати рішення, брати відповідальність за власне навчання – невід’ємна складова професійної компетентності майбутнього педагога. Використання сучасних ІКТ, інтернет-ресурсів, гаджетів, соціальних мереж і хмарних сховищ допомагає пов’язати навчання з особистими інтересами

студентів; дозволяє зробити завдання більш інтерактивними, а здобувачів – більш залученими до процесу планування й реалізації освітнього процесу.

У сучасній методиці використовується спектр онлайн-ресурсів і мобільних додатків для індивідуалізації освітнього процесу й розвитку відповідальності за навчання студентів [1, с. 260–268]. Використання хмарних сервісів Google допомагає не тільки приділяти достатньої уваги формуванню професійної відповідальності майбутнього спеціаліста, а й налагодити взаємозв'язок між викладачами й студентами [2, с. 178]. Інтерактивне освітнє середовище забезпечується використанням хмарних сервісів Google (GoogleForms, Google Диск, GoogleClassroom) як засобів відстеження студентами власного прогресу, отримання зворотного зв'язку, досягнення цілей, заохочення брати активну участь в організації й оцінюванні прогресу в навчанні.

Для майбутнього вчителя важливо формувати професійні компетентності під час опанування різних дисциплін. Так, виконуючи завдання в Google Classroom, студенти мають змогу відслідковувати власний прогрес, бачити, які правки і коментарі були зазначені викладачем, вступати у віртуальні діалоги задля вирішення освітніх питань. Такий спосіб спілкування має потенціал для розвитку самостійності та відповідальності студентів за навчання, що може спроектувати на майбутню професійну діяльність.

Використання Google Forms в освітньому процесі не обмежується збором інформації про здобувачів і відповіді на питання з закритою формою відповіді. Окрім проведення опитувань (які можна легко і швидко аналізувати за допомогою автоматично створених діаграм і графіків, а також Google таблиць, де архівується вся інформація про перебіг виконання кожного з завдань), тут можна обмінюватися документами, спільно редагувати питання. Викладач має змогу дізнатися, наскільки ефективними є методи, що використовуються на занятті; студент отримує детальний звіт за виконану роботу і може самостійно або за допомогою наставника провести ретельний аналіз власних освітніх здобутків.

Формування іншомовної комунікативної компетентності вимагає практики й перевірки різних мовних і мовленнєвих компетентностей. Для цього у Google Forms передбачена можливість завантаження певної кількості аудіо- або відеофайлів як у вигляді питань, так і у вигляді відповідей. Зручним є те, що, надсилаючи цифровий запис власної відповіді, студент мінімізує шанс, що викладач загубить або не оцінить роботу, адже доступ до завантажених матеріалів залишається відкритим, тобто учасники освітнього процесу можуть звернутися до сховища для уточнення результатів або проведення рефлексії. Саме аналіз власного прогресу допомагає із визначенням подальшого навчального шляху, роблячи студента більш вмотивованим і винахідливим щодо процесу планування, навчання й моніторингу академічних і професійних успіхів [3]. Сучасний учитель, володіючи навичками рефлексії, здатен допомагати розв'язувати освітні проблеми своїх учнів, аналізуючи і корегуючи передусім власні дії [1, с. 324–325].

Іноді викладачам важко адаптуватися до нових цифрових реалій світу. Студенти більш охоче реагують і відповідають, виконують та навіть створюють завдання, коли їм дозволено використовувати гаджети, мобільні застосунки та інтернет. Зі свого боку педагогам необхідно адаптуватися, виконувати складніші завдання, витратити більше часу на підготовку до занять та їх інтерактивність. Але використання хмарних сервісів Google у підготовці майбутніх вчителів іноземних мов має не тільки лінгвістичний, а й методичний потенціал, формуючи іншомовну комунікативну й професійну компетентності здобувачів освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лавриш Ю. Е. Дидактична система індивідуалізації навчання іноземної мови студентів інженерних спеціальностей у технічних університетах : дис. ... д. пед. наук. Полтава : Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, 2020. 489 с.
2. Погорєлова Т. Ю. Управління процесом формування професійної

відповідальності майбутніх менеджерів економічної галузі : дис. ... доктора філософії, 011 – Освітні, педагогічні науки. Харків : Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2020. 254 с.

3. Krapivnyk G., Tuchyna N., Bashkir O., Borysov V., Gonchar O., Plakhtyeyeva V. Modelling the Process of Reflection with Pre-Service Student Teachers. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2021. Vol. 13, No. 3. P. 116–133. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/443>

4. Tuchina N., Borysov V., Podhurska I., Kupina I., Borysenko N. Developing Learner Autonomy via Choosing a Person's Educational Pathway. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. Vol. 12, No. 1. P. 209–225. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/210>